

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักกรรมการ ๑ กลุ่มงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๙๖

ที่ สผ ๐๐๑๗.๐๘/

วันที่

ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ปัญหามาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑

เรียน ประธานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ

ตามที่คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ สภาผู้แทนราษฎร ได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการประจำคณะกรรมการฯ ศึกษาปัญหาของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ นั้น

ในการนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายเรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอข้อมูลดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการฯ ดังนี้

๑. ความเป็นมา

คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จึงได้มีมาตรการทวงคืนพื้นที่ป่าและที่ดินของรัฐที่ถูกบุกรุก รวมถึงที่ดินที่มีการออกเอกสารสิทธิที่มีขอบด้วยกฎหมายได้ออกคำสั่ง คสช.ที่ ๖๔/๒๕๕๗ นโยบายพลิกฟื้นผืนป่าสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และคำสั่ง คสช.ที่ ๖๖/๒๕๕๗ คำสั่งเพิ่มเติมให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๔/๒๕๕๗ ในการปราบปรามและหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้สามารถดำเนินการทวงคืนพื้นที่ดินของรัฐที่ถูกบุกรุก คืนรัฐได้น้อยที่รวม ๔๑๐,๗๑๙ ไร่

เนื่องจากการทุจริตนำเอกสารสิทธิ ส.ค.๑ ไปขออนุญาตในที่ดินของรัฐทั้งในเขตป่าสงวนและเขตอุทยานแห่งชาติ จึงยึดคืนที่ดินเป็นของรัฐ แต่การยึดที่ดินคืนเป็นของรัฐนั้น มีประเด็นปัญหาทางกฎหมายที่จะต้องดำเนินการพิสูจน์สิทธิต่อไป เนื่องจากผู้บุกรุกส่วนใหญ่จะอ้างว่ามีเอกสารสิทธิการครอบครองที่ดินอย่างถูกต้อง เช่น อ้างสิทธิการครอบครองตามเอกสาร ส.ค.๑ อ้างเอกสารเป็นโฉนดที่ดินที่ออกโดยกรมที่ดิน ฯลฯ ทำให้ต้องมีการฟ้องคดีต่อศาลเพื่อพิสูจน์ถึงเอกสารสิทธิที่ดินเหล่านั้นว่าออกมาโดยชอบหรือไม่ ซึ่ง ณ ปัจจุบันยังคงเหลือ ส.ค.๑ อีกจำนวนมาก คือ ๔,๑๐๔,๒๔๗ แปลง/ฉบับ ที่ยังไม่ได้มีการยื่นคำขออนุญาต และยังไม่มีการหมายเหตุการเปลี่ยนแปลงตามสำเนาทะเบียนการครอบครอง หากมีการนำ ส.ค.๑ ทั้งหมดมายื่นคำฟ้องหรือคำร้องต่อศาลเพื่อขออนุญาตเป็นโฉนดที่ดิน อาจส่งผลกระทบต่อที่ดินของรัฐเป็นจำนวนมาก ดังนั้น จึงขอเสนอปัญหาด้านกฎหมาย กรณีการนำ ส.ค.๑ ไปขออนุญาตเป็นโฉนดที่ดินตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ และแนวทางการแก้ไข

๒. ประเด็นการพิจารณา

ประเด็นปัญหาการปฏิบัติตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีการนำเอกสารสิทธิที่ดิน ส.ค.๑ ยื่นคำฟ้องหรือคำร้องต่อศาลเพื่อขออนุญาตโฉนดที่ดิน

๓. ข้อมูลประกอบการพิจารณา

๓.๑ ข้อมูลด้านกฎหมาย (รายละเอียดตามเอกสารที่แนบ หมายเลข ๑)

๓.๑.๑ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑

๓.๑.๒ คำสั่ง คสช.ที่ ๖๔/๒๕๕๗ เรื่อง การปราบปรามและหยุดยั้งการบุกรุกทำลาย

ทรัพยากรป่าไม้

๓.๑.๓ คำสั่ง คสช.ที่ ๖๖/๒๕๕๗ เรื่อง เพิ่มเติมหน่วยงานสำหรับการปราบปราม หยุดยั้ง การบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้และนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสภาวะการณ์ปัจจุบัน

๓.๒ ข้อมูลด้านวิชาการ เอกสารรายงานของ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านทรัพยากรป่าไม้ เรื่อง การบูรณาการเร่งรัดการปฏิรูปทรัพยากรป่าไม้ของชาติ (รายละเอียดตามเอกสารที่แนบ หมายเลข ๒)

๓.๓ ตารางเปรียบเทียบข้อเสนอแนะแก้ไขกฎหมาย (รายละเอียดตามเอกสารที่แนบ หมายเลข ๓)

๔. วิเคราะห์ประเด็นการพิจารณา

ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘ กำหนดไว้ว่า

“มาตรา ๘ ให้ผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โดยมีหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน และยังมีได้ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ นำหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินนั้นมายื่นคำขอเพื่อออกโฉนดที่ดินหรือ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อได้รับคำขอและหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ดำเนินการเพื่อออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดินต่อไป

เมื่อพนักงานกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง หากมีผู้นำหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินมาขอออก โฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ พนักงานเจ้าหน้าที่จะออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำ ประโยชน์ให้ได้ต่อเมื่อศาลยุติธรรมได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดว่าผู้นั้นเป็นผู้ซึ่งได้ครอบครองและ ทำประโยชน์ในที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ

ในการพิจารณาของศาลตามวรรคสาม ให้ศาลแจ้งให้กรมที่ดินทราบ และให้กรมที่ดิน ตรวจสอบกับระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหรือระวางรูปถ่ายทางอากาศฉบับที่ทำขึ้นก่อนสุดเท่าที่ทาง ราชการมีอยู่ พร้อมทั้งทำความเข้าใจเสนอต่อศาลว่าผู้นั้นได้ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินนั้นโดยชอบ ด้วยกฎหมายก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับหรือไม่ เพื่อประกอบการพิจารณาของศาล ความเห็น ดังกล่าวให้เสนอต่อศาลภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากศาล เว้นแต่ศาลจะขยายระยะเวลา เป็นอย่างอื่น

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ผู้ครอบครองที่ดินตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้ ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินต่อเนื่องมาจากบุคคลดังกล่าวด้วย”

เห็นว่ากฎหมายได้กำหนดให้ผู้ที่มีเอกสารสิทธิ ส.ค. ๑ อยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้ บังคับ สามารถยื่นขอออกโฉนดที่ดินได้แบ่งเป็น ๒ ระยะ คือ

(๑) ภายในกำหนด ๒ ปี นับแต่วันที่ พ.ร.บ.ฉบับดังกล่าวใช้บังคับ คือ นับตั้งแต่วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งกฎหมายได้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ หน้าที่ในการออกโฉนดหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน (ตามมาตรา ๘ วรรค ๒)

(๒) หลังจากนั้น กฎหมายได้กำหนดให้ผู้ที่มีเอกสารสิทธิ ส.ค. ๑ จะขอออกเป็นโฉนดที่ดินได้ ต้องไปยื่นคำฟ้องหรือคำร้องต่อศาลยุติธรรมเท่านั้น โดยมีกระบวนการ คือ ให้ศาลแจ้งกรมที่ดิน แล้วให้กรม ที่ดินตรวจสอบระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหรือระวางรูปถ่ายทางอากาศฉบับที่ทำขึ้นก่อนสุดเท่าที่ทาง ราชการมีอยู่ แล้วทำความเข้าใจเสนอศาลภายใน ๑๘๐ วัน ซึ่งมีเงื่อนไขกำหนดไว้ว่าผู้จะขอออกโฉนดที่ดินต้องมี การครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินนั้นโดยชอบด้วยกฎหมาย ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ เมื่อศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งอันถึงที่สุดแล้ว จึงจะได้นำคำพิพากษาหรือคำสั่งมายื่นต่อเจ้าพนักงานที่ดินเพื่อให้ ออกเป็นโฉนดที่ดินได้ต่อไป

มีประเด็นปัญหาด้านกฎหมาย ดังนี้

๔.๑ ปัญหากรณีที่มีผู้ครอบครองที่ดิน ส.ค.๑ ไปยื่นคำฟ้องหรือคำร้องต่อศาล กฎหมายมิได้บัญญัติให้ศาลต้องแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรมธนารักษ์ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สำนักงานปฏิรูปที่ดินแห่งชาติ เป็นต้น ในการเข้าไปให้ข้อมูลพิสูจน์ข้อเท็จจริงต่อศาล กฎหมายกำหนดให้ศาลแจ้งกรมที่ดินเท่านั้น การแจ้งกรมที่ดินเพียงหน่วยงานเดียว ทำให้ศาลได้รับข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน ไม่รอบคอบ และไม่รอบด้าน อันส่งผลต่อการตัดสินใจของศาลอาจหลงผิดให้มีการออกโฉนดที่ดินในเขตพื้นที่ของรัฐเกิดขึ้นได้

๔.๒ ปัญหาการทุจริตของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ดินอาจร่วมมือกับผู้ที่มีเอกสาร ส.ค.๑ มาออกเป็นโฉนดที่ดินโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ได้เข้าไปร่วมพิสูจน์ข้อเท็จจริงต่อศาล โดยอาศัยช่องว่างทางกฎหมายของมาตรา ๘ ทำการทุจริต ซึ่งเคยปรากฏเป็นข่าวมีการออกโฉนดที่ดินในพื้นที่ของกรมป่าไม้ หรือกรมอุทยานแห่งชาติ เป็นต้น แม้ต่อมาจะมีการยึดที่ดินคืนเป็นของรัฐ ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้ซื้อที่ดินมาอย่างสุจริต เนื่องจากบางทีก็มีการซื้อขายที่ดินต่อ ๆ กันมา แล้วลงทุนสร้างเป็นที่อยู่อาศัยหรือเพื่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม การท่องเที่ยว และเพื่อประโยชน์ในด้านอื่น ๆ เช่น ลงทุนทำเป็นสถานที่ท่องเที่ยวอาจต้องกู้ยืมเงินจากสถาบันทางการเงินเพื่อนำมาลงทุนเป็นจำนวนมาก ต่อมาภายหลังที่ดินถูกรัฐยึดคืน เนื่องจากมีการออกโฉนดที่ดินที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ลงทุนย่อมได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก ทั้งภาระด้านเงินลงทุนที่สูญเสียไปแล้ว และภาระพิสูจน์ความบริสุทธิ์ในชั้นศาลต่อไป ส่งผลเสียหายต่อประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศ

๔.๓ ปัญหาถ้อยคำตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีถ้อยคำไม่สอดคล้องกัน ทำให้ตีความหมายที่แตกต่างกัน กล่าวคือ

ตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคท้าย ได้บัญญัติไว้ว่า “ให้ผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินสามารถยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์” คำว่า “และ” หมายความว่า ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนทั้งสองประการ คือ ต้องมีการครอบครองที่ดินและต้องมีการทำประโยชน์ในที่ดินด้วย จึงจะสามารถยื่นขอออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ดินได้

แต่ตามวรรคสี่ เงื่อนไขกำหนดให้กรมที่ดินทำความเห็นเสนอศาลกลับบัญญัติไว้เพียงว่า ให้กรมที่ดินทำความเห็นเสนอต่อศาลว่าผู้นั้นได้ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินนั้นโดยชอบด้วยกฎหมาย ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับหรือไม่ คำว่า “หรือ” ย่อมหมายถึงผู้ขอออกโฉนดที่ดินเป็นผู้ครอบครองที่ดินเพียงประการเดียว หรือเป็นผู้ทำประโยชน์ในที่ดินเพียงประการเดียวก็ได้ อันเป็นเงื่อนไขแตกต่างและไม่สอดคล้องกับวรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคท้าย

๕. ความเห็นและข้อเสนอแนะประกอบการพิจารณา

๕.๑ ความเห็น

ผู้ศึกษาเห็นว่า มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ เห็นควรเสนอให้มีการแก้ไข เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นการแก้ไขปัญหาคำนำ ส.ค. ๑ ไปออกเอกสารสิทธิทับที่ป่าหรือที่ดินของรัฐได้และทำให้ศาลได้รับข้อมูลอย่างรอบด้าน ส่งผลดีทำให้ไม่มีการออกเอกสารสิทธิทับที่ป่าหรือที่ดินของรัฐเกิดขึ้นได้ การแก้ไขกฎหมายนั้น มีประโยชน์ทำให้มีสภาพบังคับและมีความยั่งยืนเพราะกฎหมายมีผลบังคับทั่วไปที่ทุกฝ่ายจะต้องปฏิบัติตาม ทั้งนี้ เห็นว่าไม่ได้เป็นการเพิ่มขึ้นตอนของกรมที่ดินให้ยุ่งยากมากขึ้นแต่อย่างใด เพียงแต่กำหนดให้แต่ละหน่วยงานทำหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น

๕.๒ ข้อเสนอแนะ

เห็นควรเสนอให้มีการแก้ไขมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๘ ให้ผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โดยมีหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน และยังมีได้ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ นำหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินนั้นมายื่นคำขอเพื่อออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสองปีนับแต่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อได้รับคำขอและหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินตามวรรคหนึ่งแล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเพื่อออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดินต่อไป

เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง หากมีผู้นำหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินมาขอออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ พนักงานเจ้าหน้าที่จะออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ได้เมื่อศาลยุติธรรมได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดว่าผู้นั้นเป็นผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ

ในการพิจารณาของศาลตามวรรคสาม หากมีผู้นำหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินมาขอออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ให้ศาลแจ้งกรมที่ดินและหน่วยงานของรัฐผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินของรัฐตามกฎหมายทราบ และให้กรมที่ดินและหน่วยงานของรัฐตรวจสอบกับระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหรือระวางรูปถ่ายทางอากาศฉบับที่ทำขึ้นก่อนสุดเท่าที่ทางหน่วยราชการมีอยู่ประกอบการสำรวจตำแหน่งที่ดินและข้อเท็จจริงพร้อมทั้งทำความเห็นเสนอต่อศาลว่าผู้นั้นได้ครอบครองหรือยังและทำประโยชน์ในที่ดินนั้นโดยชอบด้วยกฎหมายก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับหรือไม่

เพื่อประกอบการพิจารณาของศาล ความเห็นดังกล่าวให้เสนอต่อศาลภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งจากศาลเว้นแต่ศาลจะขยายระยะเวลาเป็นอย่างอื่น”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและอนุญาตให้นำเสนอบันทึกเสนอความเห็นต่อที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิการ เพื่อพิจารณาต่อไป

(นายมิตร โปติยะ)

นิติกรชำนาญการ

(.....)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการสิทธิการ

การพัฒนาเศรษฐกิจ

(นางอารยะหญิง จอมพลาพล)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการสิทธิการ ๑

เอกสารที่แนบ หมายเลข ๑

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑)

พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ

ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป เว้นแต่มาตรา ๓ มาตรา ๖ และมาตรา ๗ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕/๑ ให้ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๕ เสียค่าตอบแทนเป็นรายปีให้แก่เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งที่ที่ดินที่ได้รับอนุญาตตั้งอยู่ ยกเว้นองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทั้งนี้ ตามวิธีการและอัตราที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้น แต่ต้องไม่เกินอัตราตามบัญชีท้ายประมวลกฎหมายนี้

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดแบ่งค่าตอบแทนที่ได้รับตามวรรคหนึ่ง ให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดในอัตราร้อยละสี่สิบของค่าตอบแทนที่ได้รับภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับ เพื่อเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และให้ค่าตอบแทนส่วนที่เหลือตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ที่ดินที่ได้รับอนุญาตตั้งอยู่ ในกรณีที่ที่ดินดังกล่าวไม่ได้ตั้งอยู่ในเขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ค่าตอบแทนที่ได้รับตามวรรคหนึ่ง ตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นทั้งหมด”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๖/๑ แบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการออกใบจอง หนังสือรับรองการทำประโยชน์ ใบไต่สวนหรือโฉนดที่ดิน รวมทั้งใบแทนของหนังสือดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๖/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

“มาตรา ๕๖/๑ การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ถ้าเป็นที่ดินที่มีอาณาเขตติดต่อกับเข็วหรืออยู่ในเขตที่ดินของรัฐที่มีระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหรือระวางรูปถ่ายทางอากาศ พนักงานเจ้าหน้าที่จะออกให้ได้ต่อเมื่อตรวจสอบกับระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหรือระวางรูปถ่ายทางอากาศฉบับที่สร้างขึ้นก่อนสุดเท่าที่ทางราชการมีอยู่แล้วว่าเป็นที่ดินที่สามารถ

ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ได้ หรือตรวจสอบด้วยวิธีอื่น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๑ เมื่อความปรากฏว่าได้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือได้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ หรือจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่ผู้ใดโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ซึ่งดำรงตำแหน่งรองอธิบดีหรือผู้ตรวจราชการกรมที่ดินมีอำนาจหน้าที่สั่งเพิกถอนหรือแก้ไขได้

ก่อนที่จะดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายตามวรรคหนึ่ง ตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นคณะหนึ่ง โดยมีอำนาจเรียกโฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ เอกสารที่ได้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เอกสารที่ได้จดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ หรือเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องมาพิจารณา พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้มีส่วนได้เสียทราบเพื่อให้โอกาสคัดค้าน ถ้าไม่คัดค้านภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ให้ถือว่าไม่มีการคัดค้าน

คณะกรรมการสอบสวนการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ออกโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย อย่างน้อยต้องมีเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองและตัวแทนคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่เป็นกรรมการ

การสอบสวนตามวรรคสองต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จและส่งให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายตามวรรคหนึ่งภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ให้มีคำสั่งให้ทำการสอบสวนในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้คณะกรรมการสอบสวนรายงานเหตุที่ทำให้การสอบสวนไม่แล้วเสร็จต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายตามวรรคหนึ่งเพื่อขอขยายระยะเวลาการสอบสวน โดยให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายตามวรรคหนึ่งสั่งขยายระยะเวลาดำเนินการได้ตามความจำเป็นแต่ไม่เกินหกสิบวัน

ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายตามวรรคหนึ่งพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่ได้รับรายงานการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสี่ เมื่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายตามวรรคหนึ่งพิจารณาประการใดแล้ว ก็ให้ดำเนินการไปตามนั้น

การดำเนินการเพิกถอนหรือแก้ไขตามความในมาตรานี้ ถ้าไม่ได้โฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์มา ให้ถือว่าโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์นั้นสูญหาย และให้เจ้าพนักงานที่ดินออกใบแทนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเพื่อดำเนินการต่อไป

ถ้ามีการคลาดเคลื่อนเนื่องจากเขียนหรือพิมพ์ข้อความผิดพลาด โดยมีหลักฐานชัดเจนและผู้มีส่วนได้เสียยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว ให้เจ้าพนักงานที่ดินมีอำนาจหน้าที่แก้ไขให้ถูกต้องได้

ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดให้เพิกถอนหรือแก้ไขอย่างใดแล้ว ให้เจ้าพนักงานที่ดินดำเนินการตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นตามวิธีการที่อธิบดีกำหนด

การตั้งคณะกรรมการสอบสวน การสอบสวน การแจ้งผู้มีส่วนได้เสียเพื่อให้โอกาสคัดค้าน และการพิจารณาเพิกถอนหรือแก้ไข ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๗ ให้ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๕ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เสียค่าตอบแทนตามมาตรา ๕ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ จนกว่าการอนุญาตจะสิ้นสุดลง

มาตรา ๘ ให้ผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โดยมีหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน และยังมีได้ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ นำหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินนั้นมายื่นคำขอเพื่อออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อได้รับคำขอและหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเพื่อออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดินต่อไป

เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง หากมีผู้นำหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินมาขอออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ พนักงานเจ้าหน้าที่จะออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ได้ต่อเมื่อศาลยุติธรรมได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดว่าผู้นั้นเป็นผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดิน โดยชอบด้วยกฎหมายอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ

ในการพิจารณาของศาลตามวรรคสาม ให้ศาลแจ้งให้กรมที่ดินทราบ และให้กรมที่ดินตรวจสอบกับระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหรือระวางรูปถ่ายทางอากาศฉบับที่ทำขึ้นก่อนสุดเท่าที่ทางราชการมีอยู่ พร้อมทั้งทำความเข้าใจเห็นเสนอต่อศาลว่า ผู้นั้นได้ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินนั้น

โดยขอด้วยกฎหมายก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับหรือไม่ เพื่อประกอบการพิจารณาของศาล ความเห็นดังกล่าวให้เสนอต่อศาลภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งจากศาล เว้นแต่ศาลจะขยายระยะเวลาเป็นอย่างอื่น

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ผู้ครอบครองที่ดินตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินต่อเนื่องมาจากบุคคลดังกล่าวด้วย

มาตรา ๙ ให้อธิบดีกรมที่ดินทำการสำรวจ ตรวจสอบหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน และตำแหน่งที่ดินตามหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินที่มีอยู่จริงกับทะเบียนการครอบครองที่ดินระวางแผนที่หรือระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหรือระวางรูปถ่ายทางอากาศ ว่าที่ดินที่มีหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินนั้น ได้มีการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ไปแล้วหรือไม่ ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากพบว่าที่ดินแปลงใดได้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ไปแล้ว ให้เจ้าหน้าที่หลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินนั้นเสีย

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดและจัดเก็บค่าตอบแทนตามมาตรา ๘ ทวิ บทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน และบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้มีอำนาจหน้าที่ในการสั่งเพิกถอนหรือแก้ไขเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์หรือการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ หรือการจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์โดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันกับสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งที่ดินที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๘ ตั้งอยู่ มีอำนาจกำหนดและจัดเก็บค่าตอบแทนดังกล่าวเพื่อเป็นการกระจายรายได้ไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นแหล่งรายได้นั้น รวมทั้งปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยให้มีมาตรการเร่งรัดผู้มีหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินมาดำเนินการเพื่อขอออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ตลอดจนแก้ไขเพิ่มเติมให้อธิบดีกรมที่ดินหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมที่ดินมอบหมายซึ่งดำรงตำแหน่งรองอธิบดีหรือผู้ตรวจราชการกรมที่ดินเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการสั่งเพิกถอนหรือแก้ไขตามมาตรา ๖๑ เพื่อให้การดำเนินการในกรณีดังกล่าวเป็นไปด้วยความรวดเร็ว และสอดคล้องกับหลักการปฏิรูประบบราชการที่มุ่งเน้นให้มีการกระจายภารกิจและกระจายอำนาจการตัดสินใจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

คำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ

ที่ ๖๔/๒๕๕๗

เรื่อง การปราบปรามและหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้

เพื่อให้การบริหารราชการของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ในการปราบปรามและหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ต่างๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถลดผลกระทบที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ของประเทศโดยรวม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

๑. ให้กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กองกำลังรักษาความสงบเรียบร้อย กองกำลังป้องกันชายแดนของกองทัพบก และ กองทัพเรือ ตลอดจนหน่วยงานที่มีภารกิจและอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการปราบปรามและจับกุมผู้บุกรุก ยึดถือ ครอบครอง ทำลาย หรือกระทำให้ด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำให้เสื่อมเสียแก่สภาพป่า รวมทั้งผู้สมคบและสนับสนุนช่วยเหลือ ให้ได้ผลอย่างจริงจังในทุกพื้นที่ รวมทั้งสกัดกั้น การลักลอบตัดไม้มีค่าหรือไม้หวงห้าม การนำเข้าและส่งออกไม้ที่ผิดกฎหมาย ตลอดจนแนวชายแดน ตลอดจนปราบปรามเครือข่ายขบวนการตัดไม้ทำลายป่าในทุกหมู่บ้านและชุมชนทั่วประเทศ

๒. ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ ควบคุม ตรวจสอบ กิจการการแปรรูปไม้ การตั้งโรงงานแปรรูปไม้ การค้าไม้แปรรูป ตลอดจนการค้าหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งไม้หวงห้ามและสิ่งประดิษฐ์ เครื่องใช้หรือสิ่งอื่นใดที่ทำด้วยไม้หวงห้าม หากพบมีการปล่อยปละละเลย หรือมีเจตนาจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่บัญญัติไว้ ให้ดำเนินการลงโทษตามกฎหมายอย่างเด็ดขาดกับเจ้าของหรือผู้ประกอบการโดยทันที

๓. ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ ติดตามผลคดีป่าไม้และดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุกทำลาย ให้คืนสภาพป่าไม้ที่สมบูรณ์ดังเดิม โดยประสานกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภาคประชาชน และองค์กรชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการดังกล่าวอย่างจริงจัง

๔. เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดปล่อยปละละเลย หรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามกรณีดังกล่าวข้างต้น จะต้องถูกดำเนินการทั้งทางวินัยและทางอาญาอย่างเด็ดขาดโดยทันที

๕. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมติดตามผลการดำเนินการตามข้อ ๑ - ๔ และรายงานผลการปฏิบัติให้คณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติทราบอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

หัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ

คำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ

ที่ ๖๖/๒๕๕๗

เรื่อง เพิ่มเติมหน่วยงานสำหรับการปราบปราม หยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้
และนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสภาวการณปัจจุบัน

เพื่อให้การดำเนินการและการประสานงานในการปราบปรามและหยุดยั้งการบุกรุกทำลาย
ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถลดผลกระทบที่จะก่อให้เกิด
ความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ของประเทศโดยรวม จึงให้ปฏิบัติ ดังนี้

๑. ให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่
รับผิดชอบดังกล่าวเพิ่มเติม ทั้งนี้การปฏิบัติอื่น ๆ ให้เป็นไปตามคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๔/๒๕๕๗
ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ เรื่อง การปราบปรามและหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้

๒. ให้ทุกหน่วยที่เกี่ยวข้อง ยึดถือนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสภาวการณ
ปัจจุบัน ดังนี้

๒.๑ การดำเนินการใด ๆ ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้ยากไร้ ผู้ที่มีรายได้น้อย และ
ผู้ไร้ที่ดินทำกิน ซึ่งได้อาศัยอยู่ในพื้นที่เดิมนั้น ๆ ก่อนคำสั่งนี้มีผลบังคับใช้ ยกเว้นผู้ที่บุกรุกใหม่ จะต้อง
ดำเนินการสอบสวน และพิสูจน์ทราบ เพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมและดำเนินการ ตามขั้นตอนต่อไป

๒.๒ การดำเนินการเร่งด่วนในปัจจุบัน คือ การป้องกันไม่ให้เกิดการบุกรุกเพิ่มเติม ด้วยการ
บังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดและเด็ดขาด

๒.๓ การดำเนินการแก้ไขปัญหาที่สั่งสมมาตั้งแต่เดิม ให้หน่วยที่เกี่ยวข้อง ร่วมกัน พิจารณา
กำหนดมาตรการและวิธีดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อเสนอขออนุมัติจากคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ โดยด่วน

๒.๔ กรณีใด ๆ ซึ่งยังอยู่ระหว่างการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมให้ดำเนินการ
ต่อไปจนกว่าจะสิ้นสุดกระบวนการที่กำหนด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

หัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ

เอกสารที่แนบ หมายเลข ๒

รายงาน
ของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรป่าไม้
เรื่อง การบูรณาการเร่งรัดการปฏิรูปทรัพยากรป่าไม้ของชาติ

๑. ปัญหาด้านกฎหมายและการบังคับใช้

๑) ปัจจุบันคงเหลือ ส.ค.๑ ที่ยังไม่มีกฎหมายเหตุ การเปลี่ยนแปลงตามสำเนาทะเบียน การครอบครองที่ดินที่เก็บรักษาอยู่ส่วนกลาง จำนวน ๔,๒๕๑,๐๓๖ แปลง/ฉบับ ซึ่งมีผู้ยื่น ส.ค.๑ ขอลงโฉนด ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและที่ดินของรัฐเพียงจำนวน ๑๔๖,๗๘๔ แปลง/ฉบับ อันแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่ายังมี ส.ค.๑ อีกจำนวน ๔,๑๐๔,๒๕๒ แปลง/ฉบับ ที่ยังไม่มีกฎหมายเหตุ การเปลี่ยนแปลงตามสำเนาทะเบียน การครอบครองและยังไม่ได้มีการยื่นคำขอลงโฉนด (ภาคผนวก จ) ซึ่งการดำเนินงานที่ผ่านมาอาจมีการ ดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริงหรือเกิดการทุจริต เช่น มีปัญหาการออกใบแจ้งการครอบครองที่ดินซ้ำซ้อน และหมุนเวียนโดยยังไม่ได้มีการยกเลิก หรือการออกโฉนดจาก ส.ค.๑ ที่ไม่ตรงกับขอบเขตพื้นที่จริง

๒) ขาดการปฏิบัติตามกฎหมายให้ครบถ้วน เช่น เมื่อราษฎรที่ถูกเขตป่าประกาศทับที่ได้แจ้ง สิทธิตามระยะเวลาที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาหรือกฎกระทรวง และมีการดำเนินการจนถึงกรมป่าไม้แล้ว ไม่มีการดำเนินการต่อให้จบ ทำให้เกิดปัญหาคนที่อยู่ก่อนก็ขยายอาณาเขต คนภายนอกก็เข้ามาสมทบ

๓) แนวเขตในพื้นที่ป่าไม้บางแห่งยังไม่ชัดเจน และไม่มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฯ ได้มีส่วนดูแลร่วมรับผิดชอบ

๔) ภายในแนวเขตป่าไม้ที่มีชุมชนอาศัยอยู่ตั้งเดิมนั้น ยังไม่ดำเนินการตามกฎหมายให้ครบถ้วน ทำให้เป็นสาเหตุหนึ่งที่มีการบุกรุกป่าไม้เพิ่มมากขึ้น

๕) มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เป็นการผ่อนปรนการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งขาดการแก้ปัญหาที่ยั่งยืน และอาจเป็นการตดสิทธิของผู้ครอบครองโดยชอบ ซึ่งไม่ใช่ที่ดินของป่าสงวนแห่งชาติ หรืออุทยานแห่งชาติ

๖) เจ้าหน้าที่ใช้ช่องว่างของกฎหมายทุจริตทำให้เกิดการบุกรุกป่า

๗) สินค้าเกษตรจำนวนมากมีแหล่งการผลิตที่ผิดกฎหมาย โดยมีการปลูกพืชในที่ดินที่อยู่ใน เขตป่าไม้ หรือมีการทำลายป่าไม้เพื่อปลูกพืช ภาครัฐยังขาดมาตรการทั้งด้านกฎหมายและนโยบาย ในการควบคุม ดูแล และขาดกลไกในการตรวจสอบผลผลิตทางการเกษตรที่มีแหล่งผลิตที่ผิดกฎหมาย อันอาจ เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อข้อกำหนดมาตรการ IUU (Illegal, Uncontrolled, Unreported)

๘) การกำหนดแนวเขตพื้นที่ป่าตามกฎหมายไม่มีความชัดเจน ส่งผลให้ประชาชน เกิดความสับสนทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนา ซึ่งการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ยังไม่แล้วเสร็จ อันทำให้ประชาชนอ้างสิทธิในที่ดินทำกินและทำให้เกิดการบุกรุกพื้นที่ป่าเพิ่มเติม

เอกสารที่แนบ หมายเลข ๓

ตารางแสดงการเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑
 กับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

มาตรา	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๘	<p>“ให้ผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โดยมีหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน และยังมีได้ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ นำหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินนั้นมายื่นคำขอเพื่อออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสองปี นับแต่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p> <p>เมื่อได้รับคำขอและหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินตามวรรคหนึ่งแล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเพื่อออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดินต่อไป</p> <p>เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง หากมีผู้นำหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินมาขออากโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ พนักงานเจ้าหน้าที่จะออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ได้เมื่อศาลยุติธรรมได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดว่าผู้นั้นเป็นผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ</p> <p>ในการพิจารณาของศาลตามวรรคสาม ให้ศาลแจ้งให้กรมที่ดินทราบ และให้กรมที่ดินตรวจสอบกับระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหรือระวางรูปถ่ายทางอากาศฉบับที่ทำขึ้นก่อนสุด เท่าที่ทางราชการมีอยู่ พร้อมทั้งทำความเข้าใจเห็นเสนอต่อศาลว่าผู้นั้นได้ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินนั้นโดยชอบด้วยกฎหมายก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับหรือไม่ เพื่อประกอบการพิจารณาของศาล ความเห็นดังกล่าวให้เสนอ</p>	<p>“ให้ผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โดยมีหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน และยังมีได้ยื่นคำขออากโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ นำหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินนั้นมายื่นคำขอเพื่อออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสองปี นับแต่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p> <p>เมื่อได้รับคำขอและหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินตามวรรคหนึ่งแล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเพื่อออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดินต่อไป</p> <p>เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง หากมีผู้นำหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินมาขออากโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ พนักงานเจ้าหน้าที่จะออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ได้เมื่อศาลยุติธรรมได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดว่าผู้นั้นเป็นผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ</p> <p>ในการพิจารณาของศาลตามวรรคสาม หากมีผู้นำหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดินมาขออากโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ให้ศาลแจ้งให้กรมที่ดินและหน่วยงานของรัฐผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินของรัฐตามกฎหมายทราบ และให้กรมที่ดินและหน่วยงานของรัฐตรวจสอบกับระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศหรือระวางรูปถ่ายทางอากาศฉบับที่ทำขึ้นก่อนสุด เท่าที่ทางหน่วยราชการมีอยู่ประกอบการสำรวจตำแหน่งที่ดินและ<u>ข้อเท็จจริง</u> พร้อมทั้งทำความเข้าใจเห็นเสนอต่อศาลว่าผู้นั้นได้ครอบครองหรือ<u>และ</u>ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นโดยชอบด้วยกฎหมายก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับหรือไม่ เพื่อประกอบการพิจารณาของ</p>

มาตรา	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
	<p>ต่อศาลภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งจากศาล เว้นแต่ศาลจะขยายระยะเวลาเป็นอย่างอื่น</p> <p>เพื่อประกอบการพิจารณาของศาล ความเห็นดังกล่าวให้เสนอต่อศาลภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งจากศาล เว้นแต่ศาลจะขยายระยะเวลาเป็นอย่างอื่น”</p>	<p>ศาล ความเห็นดังกล่าวให้เสนอต่อศาลภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งจากศาล เว้นแต่ศาลจะขยายระยะเวลาเป็นอย่างอื่น”</p> <p>เพื่อประกอบการพิจารณาของศาล ความเห็นดังกล่าวให้เสนอต่อศาลภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งจากศาล เว้นแต่ศาลจะขยายระยะเวลาเป็นอย่างอื่น”</p>

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักกรรมการ ๑ กลุ่มงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจ โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๙๖

ที่ วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอส่งบันทึกเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

ตามที่ ข้าพเจ้า นายมิตร โปติยะ กลุ่มงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจ สำนักกรรมการ ๑ ได้รับมอบหมายให้จัดทำบันทึกเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ เพื่อเตรียมความพร้อมสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการ ตามแผนยุทธศาสตร์ เพื่อการพัฒนาสำนักกรรมการ ๑, ๒, ๓ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔ นั้น

บัดนี้ ข้าพเจ้าได้จัดทำบันทึกเสนอความเห็นเรื่อง “ปัญหามาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑” เรียบร้อยแล้ว จึงขอนำส่งบันทึกเสนอความเห็นดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายมิตร โปติยะ)
นิติกรชำนาญการ

๑๕๖๔ ๕๐. สำนักกรรมการ ๑

ด้วยบันทึกเสนอความเห็น ๑, ๒๐๖๒๕๖๑๓๖ ได้ดำเนินการ
พิจารณาของคณะกรรมการ สำนักกรรมการ ๑ เรื่องที่ ๑๔ ค.ด.๖๑ แล้วได้แก้ไข
เรียบร้อยแล้ว เรื่องที่ ๑๙ ค.ด.๖๑ ราชค: ๑๕๖๓๓๖๑๓๖
๒๐ เรื่องที่ ๑๕๖๓๓๖๑๓๖

๑๗/๑๒/๖๑

เห็นชอบ / เผยแพร่ Intranet

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑ ๑๗ ธ.ค. ๖๑

หมายเหตุ : ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานฯ อยู่ระหว่างการสรรหา